

Seurattu SDK 159/2023 saakka.

31.1.2013/100

Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 § ([25.8.2016/678](#))

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään markkinaoikeuden toimivallasta, asioiden vireilletulosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa sekä muutoksenhausta markkinaoikeuden ratkaisuun.

Markkinaoikeudesta säädetään lisäksi tuomioistuinlaissa ([673/2016](#)).

2 §

Kilpailu- ja valvonta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *kilpailu- ja valvonta-asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

1) kilpailulaissa ([948/2011](#));

2) sähkömarkkinalaissa ([588/2013](#)); ([9.8.2013/594](#)).

3) maakaasumarkkinalaissa ([508/2000](#));

3 a) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa ([590/2013](#)); ([9.8.2013/594](#)).

4) rautatielaissa ([304/2011](#));

5) lentoasemaverkosta ja -maksuista annetussa laissa ([210/2011](#));

6) hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetussa laissa ([416/2012](#));

7 kohta on kumottu L:lla [28.12.2017/1095](#).

8) auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetussa laissa ([22/2014](#)). ([17.1.2014/23](#)).

Markkinaoikeus käsittelee kilpailu- ja valvonta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädetty:

1) viestintämarkkinalain ([393/2003](#)) [122 §:ssä](#) tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat;

2) tietoyhteiskuntakaaren ([917/2014](#)) [334 §:ssä](#) tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat; ([29.12.2016/1495](#)).

3) sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain ([117/2011](#)) [21 §:n](#) 3 momentin mukaiset valitukset Energiaviraston päätöksistä; ([29.3.2019/417](#)).

4) hiilen energiakäytön kieltämisestä annetun lain ([416/2019](#)) mukaiset valitukset Energiaviraston päätöksistä; ([9.7.2020/568](#)).

5) kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa (566/2020), tarkoitettut kuluttaja-asiamiehen esitykset seuraamusmaksun määräämisestä; (29.1.2021/117).

6) elintarvikemarkkinalain (1121/2018) 11 ja 11 a §:ssä tarkoitettua elintarvikemarkkinavaltuutetun julkista varoitusta ja kieltoa koskevia päätöksiä sekä 12 a §:ssä tarkoitettun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat; (22.12.2021/1287).

7) arpajaislaissa (1047/2001), tarkoitettut Poliisihallituksen esitykset seuraamusmaksun määräämisestä. (22.12.2021/1287).

MaakaasumarkkinaL 508/2000 on pääosin kumottu MaakaasumarkkinaL:lla 587/2017. RautatieL on 304/2011 kumottu RaideliikenneL:lla 1302/2018. ViestintämarkkinaL 393/2003 on kumottu Tietoyhteiskuntaaarella 917/2014. L:n 917/2014 nimike on muutettu L:lla 68/2018, ks. L sähköisen viestinnän palveluista 917/2014 333 §.

3§

Hankinta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *hankinta-asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007);
- 2) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetussa laissa (349/2007);
- 3) sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annetussa laissa (698/2011);
- 4) julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (1531/2011);
- 5) joukkoliikennelaissa (869/2009);
- 6) ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetussa laissa (1509/2011).

Markkinaoikeus käsittelee hankinta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 21 §:n 2 momentin mukaiset valitukset Energiamarkkinaviraston päätöksistä.

Markkinaoikeus käsittelee hankinta-asioina ne hallintoriita-asiat, jotka sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (616/2021) 67 §:n 2 momentissa säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi. (29.6.2021/661).

L julkisista hankinnoista 348/2007 ja L sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä 698/2011 on kumottu L:lla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016. L vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 349/2007 on kumottu L:lla vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1398/2016. JoukkoliikenneL 869/2009 on kumottu L:lla liikenteen palveluista 320/2017. L ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa 1509/2011 on kumottu L:lla ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista 740/2021.

4§

Teollis- ja tekijänoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) patenttilaissa (550/1967);
- 2) oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetussa laissa (656/1967);

- 3) oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetussa laissa (369/2006);
 - 4) maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetussa laissa (551/1967);
 - 5) hyödyllisyysmallioikeudesta annetussa laissa (800/1991);
 - 6) yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetussa laissa (32/1991);
 - 7) tavaramerkkilaisissa (544/2019); (26.4.2019/549).
- 8 kohta on kumottu L:lla 26.4.2019/549.*
- 9) mallioikeuslaissa (221/1971);
 - 10) toiminimilaissa (128/1979);
 - 11) kaupparekisterilaissa (129/1979);
 - 12) Patenti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (578/2013); (26.4.2019/549);
 - 13) kasvinjalostajanoikeudesta annetussa laissa (1279/2009);
 - 14) verkkotunnuslaissa (228/2003);
 - 15) tekijänoikeuslaissa (404/1961).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetussa laissa (1061/1978), sen toimivaltaan kuuluviksi säädetty riita-asiat.

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina lisäksi asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa sekä todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetussa laissa (344/2000).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetussa laissa (1494/2016), sen toimivaltaan kuuluviksi säädetty riita-asiat. (29.12.2016/1495).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös liikesalaisuuslaissa (595/2018), sen toimivaltaan kuuluviksi säädetty riita-asiat. (10.8.2018/600).

Ks. L Patenti- ja rekisterihallituksesta 578/2013 6 ja 7 §. VerkkotunnusL 228/2003 on kumottu Tietoyhteiskuntakaarella 917/2014. L:n 917/2014 nimike on muutettu L:lla 68/2018, ks. L sähköisen viestinnän palveluista 917/2014 21 luku.

5 § (10.8.2018/600)

Toimivalta teollis- ja tekijänoikeudelliseen asiaan liittyvässä riita-asiassa

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan ja kanteet johtuvat olennaisesti samasta perusteesta. Erityisestä syystä markkinaoikeus voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoitavaa kannetta ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on tällöinkin nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin mainitun luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 5 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan, kanteet johtuvat olennaisesti samasta perusteesta ja, jos vastaajia on useita, vastaajat ovat oikeushenkilöitä tai elinkeinotoimintaa harjoittavia luonnollisia henkilöitä. Erityisestä syystä markkinaoikeus

voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoittavaa kannetta ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin mainitun luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne. Markkinaoikeus voi 4 §:n 5 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne ja kantaja on oikeushenkilö tai elinkeinotoimintaa harjoittava luonnollinen henkilö.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, edellyttää kuitenkin, ettei asianosaisten oikeuspaikkasopimuksesta tai muun tuomioistuimen yksinomaisesta toimivallasta muuta johdu.

Markkinaoikeus pysyy toimivaltaisena tutkimaan 1–3 momentissa tarkoitettujen asian, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vireillepanon jälkeen.

6§

Markkinaoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *markkinaoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) kuluttajansuojalaissa (38/1978);
 - 2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetussa laissa (661/2012);
 - 3) palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (1166/2009);
 - 4) saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999);
 - 5) maksupalvelulaissa (290/2010);
- 6 kohta on kumottu L:lla 22.12.2021/1287.*
- 7) osuuskuntalaissa (1488/2001);
 - 8) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetussa laissa (1062/1993);
 - 9) laissa kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013);
 - 10) laissa kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista (1101/2022); (20.12.2022/1104)

L:lla 1104/2022 muutettu 10 kohta tulee voimaan 25.6.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

- 10) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetussa laissa (1189/2000);
- 11) alkoholilaissa (1102/2017); (28.12.2017/1124);
- 12) tupakkalaissa (549/2016); (14.12.2018/1122).

13 kohta on kumottu L:lla 29.1.2021/117.

- 14) verkossa toimivia välityspalveluja ja hakukoneita koskevasta kieltomenettelystä annetussa laissa (464/2020). (11.6.2020/465).

Markkinaoikeus käsittelee markkinaoikeudellisina asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

- 1) sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevat asiat;
- 2) viestintämarkkinalain 121 a §:ssä tarkoitetut Viestintäviraston kieltopäätöksiä koskevat asiat sekä 121 b §:n mukaiset numeron tai palvelun sulkemista tarkoittavia kuluttaja-asiamiehen päätöksiä koskevat asiat;
- 3) tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaiset kuluttaja-asiamiehen valvontaan kuuluvat asiat; (29.12.2016/1495).
- 4) tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 66 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevat asiat; (9.7.2020/568).
- 5) kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 12 §:ssä tarkoitetut asiat; (22.12.2021/1287).
- 6) arpajaislaissa tarkoitetut muut kuin seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat. (22.12.2021/1287).

OsuuskuntaL 1488/2001 on kumottu OsuuskuntaL:lla 421/2013. ViestintämarkkinaL 393/2003 on kumottu Tietoyhteiskuntakaarella 917/2014. L:n 917/2014 nimike on muutettu L:lla 68/2018, ks. L sähköisen viestinnän palveluista 917/2014.

1 a luku (25.8.2016/678)

Yleiset säännökset asian käsittelystä

1 § (25.8.2016/678)

Markkinaoikeuden päätösvaltaisuus

Markkinaoikeus on päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu kolme lainoppinutta jäsentä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

2 § (25.8.2016/678)

Markkinaoikeuden päätösvaltaisuus patenttiasiaissa

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–6 kohdassa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädettyssä riita- tai hakemusasiassa markkinaoikeus on päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu kolme lainoppinutta jäsentä ja markkinaoikeusinsinööri. Jos asian ratkaiseminen ei edellytä teknistä asiantuntemusta, markkinaoikeus on päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kolme lainoppinutta jäsentä.

Käsiteltäessä 1 momentissa tarkoitettua riita- tai hakemusasiaa sekä muuta riita- tai hakemusasiaa taikka markkinaoikeudellista asiaa yhdessä markkinaoikeus on päätösvaltainen 1 momentissa tarkoitettussa kokoonpanossa.

Asiassa, jossa valitetaan patenttia, hyödyllisyysmallia tai integroidun piirin piirimallia koskevasta Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksestä, markkinaoikeus on päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu lainoppinut jäsen ja markkinaoikeusinsinööri sekä lisäksi toinen markkinaoikeusinsinööri tai tuomioistuinlain 17 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu asiantuntijajäsen. Jos kaikki markkinaoikeusinsinöörit ovat estyneitä osallistumaan asian käsittelyyn, markkinaoikeus on kuitenkin päätösvaltainen kokoonpanossa, johon kuuluu kaksi lainoppinutta jäsentä ja tuomioistuinlain 17 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu asiantuntijajäsen.

3 § (25.8.2016/678)

Kahden jäsenen päätösvaltaisuus

Markkinaoikeus on muussa kuin riita- tai hakemusasiassa päätösvaltainen kahden jäsenen kokoonpanossa, jos asian laatu tai laajuus ei edellytä 1 §:ssä tai 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua kokoonpanoa.

Edellä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettussa asiassa markkinaoikeus on tällöin päätösvaltainen lainoppineen jäsenen ja markkinaoikeusinsinöörin tai tuomioistuinlain 17 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asiantuntijajäsenien kokoonpanossa sekä muussa 1 momentissa tarkoitettussa asiassa kahden lainoppineen jäsenen kokoonpanossa.

Jos kahden jäsenen kokoonpanon jäsenet niin päättävät tai jos he eivät ole ratkaisusta yksimieliset, asia on siirrettävä 1 §:ssä tai 2 §:n 3 momentissa tarkoitettuun kokoonpanoon.

4 § (25.8.2016/678)

Yhden jäsenen päätösvaltaisuus teollis- tai tekijänoikeudellisessa riita- tai hakemusasiassa

Riita- tai hakemusasiassa markkinaoikeudessa on yksi lainoppinut jäsen:

- 1) hakemusasiassa, jonka käsittelyä ei jatketa riita-asian käsittelystä säädettyssä järjestyksessä;
- 2) valmistelussa;
- 3) otettaessa vastaan todistelua pääkäsittelyn ulkopuolella;
- 4) käsiteltäessä erikseen oikeudenkäymiskaaren 7 luvun mukaista turvaamistointia koskevaa asiaa; (10.8.2018/600);
- 5) käsiteltäessä erikseen liikesalaisuuslain 9 §:n mukaista väliaikaista kieltoa. (10.8.2018/600).

Edellä 1 momentissa tarkoitettua riita- tai hakemusasian käsittelyä saadaan jatkaa 1 §:ssä taikka 2 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua kokoonpanossa, vaikka asia käsittelyn aikana muuttuu sellaiseksi, että se tulisi käsitellä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettua kokoonpanossa. Samoin voidaan menetellä, jos samaan oikeudenkäyntiin yhdistetään käsiteltäväksi myöhemmin vireille tullut mainitun momentin mukaisessa kokoonpanossa käsiteltävä asia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua asiassa markkinaoikeus on päätösvaltainen myös kahden tai kolmen lainoppineen jäsenen kokoonpanossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettu asia liittyy 2 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun riita-asiaan, markkinaoikeus on kuitenkin päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon 1 tai 3 momentissa säädetyn lisäksi kuuluu myös markkinaoikeusinsinööri.

5 § (25.8.2016/678)

Yhden jäsenen päätösvaltaisuus muussa asiassa

Muussa kuin 4 §:ssä tarkoitettua asiassa markkinaoikeuden lainoppinut jäsen voi yksin:

- 1) päättää valmisteluistunnon, suullisen käsittelyn tai istunnon toimittamisesta ja muista asian valmistelussa tarpeellisista toimenpiteistä sekä toimittaa valmisteluistunnon;
- 2) päättää täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskevasta asiasta taikka muusta täytäntöönpanoa tai vastaavaa väliaikaista toimenpidettä koskevasta asiasta;
- 3) päättää kilpailulain 26 §:n 2 momentissa, 36 §:ssä tai 45 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiasta;
- 4) tehdä ratkaisun, jos valitus, hakemus tai esitys peruutetaan taikka asia jätetään tutkimatta tai sillensä, sekä vahvistaa sovinnon;
- 5) päättää oikeusavun myöntämistä, muuttamista tai lakkaamista taikka avustajan määräämistä, hänen määräyksensä peruuttamista tai toisen avustajan määräämistä markkinaoikeudessa koskevasta asiasta;
- 6) päättää oikeusapua saaneelle maksettavista korvauksista sekä avustajalle tulevan palkkion ja korvauksen määräämisestä, omavastuuosuudesta määräämisestä ja oikeusavun saajan vastapuolen korvausvelvollisuudesta;
- 7) edellä tässä momentissa tarkoitettua asiassa päättää velvollisuudesta korvata oikeudenkäyntikulut ja todistelukustannukset.

Asiassa, jossa valitetaan patenttia, hyödyllisyysmallia tai integroidun piirin piirimallia koskevasta Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksestä, markkinaoikeusinsinööri voi yksin päättää valmisteluistunnon tai suullisen

käsittelyn toimittamisesta ja muista asian valmistelussa tarpeellisista toimenpiteistä sekä toimittaa valmisteluistunnon. Lisäksi mainitussa asiassa markkinaoikeusinsinööri voi yksin tehdä ratkaisun, jos valitus peruutetaan taikka asia jätetään tutkimatta tai sillensä, sekä tällöin päättää myös velvollisuudesta korvata oikeudenkäyntikulut ja todistelukustannukset.

6 § (25.8.2016/678)

Asian kiireelliseksi määräämistä koskeva päätösvaltaisuus

Jäljempänä 6 luvun 6 §:ssä tarkoitetun kiireelliseksi määräämistä koskevan hakemuksen ratkaisee ylituomari tai, jos siihen on aihetta, markkinaoikeustuomari noudattaen markkinaoikeuden työjärjestystä.

7 § (25.8.2016/678)

Kokoonpanon puheenjohtaja

Markkinaoikeuden puheenjohtajana toimii ylituomari tai markkinaoikeustuomari.

8 § (25.8.2016/678)

Kokoonpano lainoppineen jäsenen ollessa estynyt

Jos 1 §:ssä taikka 2 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetussa kokoonpanossa lainoppineelle jäsenelle on tullut este pääkäsittelyyn, suullisen käsittelyyn tai istunnon aloittamisen jälkeen, markkinaoikeus on päätösvaltainen, kun lainoppineita jäseniä on vähintään kaksi.

9 § (25.8.2016/678)

Kokoonpanon vahventaminen lisäjäsenellä

Edellä 1 ja 2 §:ssä tarkoitettua kokoonpanoa voidaan vahventaa yhdellä lainoppineella jäsenellä, jos sitä asian laadun, laajuuden tai muun syyn vuoksi on pidettävä perusteltuna. Samoin edellytyksin 2 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kokoonpanoa voidaan vahvistaa toisella markkinaoikeusinsinöörillä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun lisjäsenen ottamisesta päättää ylituomari.

10 § (25.8.2016/678)

Asiantuntijajäsenen osallistuminen kokoonpanoon

Edellä 1, 2, 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuun kokoonpanoon voi kuulua lisäksi enintään kaksi asiantuntijajäsentä, jos asian laatu sitä edellyttää. Asiantuntijajäsenet eivät kuitenkaan saa muodostaa kokoonpanon enemmistöä.

Istunnon puheenjohtaja määrää asiantuntijajäsenen osallistumaan asian käsittelyyn markkinaoikeuden työjärjestyksessä tarkemmin määrättyjen perusteiden mukaisesti ottaen huomioon asian käsittelyssä tarvittavan asiantuntemuksen laatu.

11 § (25.8.2016/678)

Asian siirtäminen käsiteltäväksi vahvennetussa istunnossa tai täysistunnossa

Lainkäyttöasia voidaan tarpeellisilta osiltaan siirtää käsiteltäväksi vahvennetussa istunnossa tai täysistunnossa, jos asian tai sen osan ratkaisua harkittaessa osoittautuu, että kokoonpanon ratkaisu poikkeaisi oikeuskäytännössä aikaisemmin omaksutusta kannasta. Myös muutoin periaatteellisesti merkittävä tai laajakantoinen lainkäyttöasia tai sen osa voidaan siirtää käsiteltäväksi vahvennetussa istunnossa tai täysistunnossa.

Asian siirtämisestä täysistuntoon tai vahvennettuun istuntoon päättää ylituomari.

12 § (25.8.2016/678)

Vahvennetun istunnon päätösvaltaisuus

Vahvennettu istunto on päätösvaltainen, kun siihen osallistuu seitsemän lainoppinutta jäsentä. Edellä 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa vahvennettu istunto on kuitenkin päätösvaltainen, kun siihen osallistuu kuusi lainoppinutta jäsentä ja markkinaoikeusinsinööri.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vahvennettuun istuntoon voi osallistua enintään kaksi asiantuntijajäsentä, jos asian laatu sitä edellyttää.

Päätäessään lainkäyttöasian siirtämisestä vahvennettuun istuntoon ylituomarin on samalla määrättävä asian käsittelyyn osallistuvat jäsenet ja asiantuntijajäsenet. Asian aikaisempaan käsittelyyn osallistuneet jäsenet ja asiantuntijajäsenet osallistuvat asian käsittelyyn myös vahvennetussa istunnossa.

13 § (25.8.2016/678)

Täysistunnon päätösvaltaisuus

Täysistunto on päätösvaltainen, kun siihen osallistuu vähintään kaksi kolmasosaa markkinaoikeuden jäsenistä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, täysistuntoon voi osallistua enintään kaksi asiantuntijajäsentä, jos asian laatu sitä edellyttää.

Päätäessään lainkäyttöasian siirtämisestä täysistunnon käsiteltäväksi ylituomarin on samalla määrättävä asian käsittelyyn osallistuvat asiantuntijajäsenet. Asian aikaisempaan käsittelyyn osallistuneet asessorit ja asiantuntijajäsenet osallistuvat asian käsittelyyn myös täysistunnossa.

14 § (25.8.2016/678)

Asian valmistelu ja ratkaiseminen

Asian valmistelusta markkinaoikeudessa vastaa markkinaoikeuden jäsen.

Markkinaoikeuden valmistelija voi osallistua asian valmisteluun noudattaen työjärjestystä.

Asia ratkaistaan markkinaoikeudessa istunnossa ilman esittelyä.

15 § (25.8.2016/678)

Asioiden jakaminen

Asioiden jakamisesta markkinaoikeudessa säädetään tuomioistuinlain 8 luvun 7 ja 8 §:ssä.

2 luku

Kilpailu- ja valvonta-asioiden käsittely

1 §

Kilpailu- ja valvonta-asioiden käsittely

Valmisteluistunnon toimittamisesta sekä suullisesta käsittelystä kilpailu- ja valvonta-asioissa säädetään 4 luvun 10 ja 11 §:ssä sekä 14 §:ssä.

Muutoin siltä osin kuin 1 luvun 2 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, kilpailu- ja valvonta-asiat käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. (5.7.2019/815).

3 luku

Hankinta-asioiden käsittely

1 §

Hankinta-asioiden käsittely

Valmisteluistunnon toimittamisesta sekä suullisesta käsittelystä hankinta-asioissa säädetään 4 luvun 10 ja 11 §:ssä sekä 14 §:ssä.

Muutoin siltä osin kuin 1 luvun 3 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, hankinta-asiat käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. (5.7.2019/815).

4 luku

Teollis- ja tekijänoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Luvun säännösten soveltamisala

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 5–14 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty asia (*valitusasia*), jossa valitetaan Patentti- ja rekisterihallituksen tai muun toimivaltaisen viranomaisen (*rekisteriviranomainen*) päätöksestä, käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin 2–16 §:ssä säädetään.

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita- tai hakemusasia (*teollis- tai tekijänoikeudellinen riita- tai hakemusasia*) sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin tämän luvun 17–24 §:ssä säädetään. (10.8.2018/600).

2§

Valitusasian käsittely markkinaoikeudessa

Rekisteriviranomaisen päätöstä koskeva valitusasia käsitellään ja ratkaistaan markkinaoikeudessa valituksen, valituksen kohteena olevan päätöksen ja muun kirjallisen oikeudenkäyntiaineiston perusteella.

Valitusasian käsittelyä voidaan täydentää toimittamalla asiassa valmisteluistunto, suullinen käsittely tai katselmus.

Muutoksenhausta rekisteriviranomaisen päätökseen sekä valittamiseen oikeutetuista ja valituksen tekemisestä säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 5–14 kohdassa mainituissa laeissa.

3§

Valmistelun aloittaminen

Valitusasian valmistelu markkinaoikeudessa alkaa, kun valitus saapuu markkinaoikeuteen.

Markkinaoikeus voi erikseen valmistella valitusasian erillisen osan tai oikeudenkäyntiä koskevan kysymyksen.

4§

Valmistelun tavoitteet

Valmistelussa on asian laadun mukaan selvitettävä:

- 1) miltä kohdin rekisteriviranomaisen päätökseen haetaan muutosta;
- 2) mitä vaatimuksia markkinaoikeudessa esitetään ja mihin perusteisiin vaatimusten tueksi vedotaan;
- 3) mistä oikeudenkäynnin osapuolet ovat markkinaoikeudessa erimielisiä; sekä
- 4) mitä todisteita markkinaoikeudessa esitetään ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

5§

Valituksen täydentäminen

Puutteellisen valituksen täydentämiseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 40 §:ssä säädetään. (5.7.2019/815).

Erityisestä syystä markkinaoikeus voi varata valittajalle, jonka valitus on täydennyksen jälkeenkin puutteellinen, uuden tilaisuuden valituksen täydentämiseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa.

Jos valittaja ei noudata kehotusta ja valitus on niin puutteellinen, ettei se kelpaa oikeudenkäynnin perustaksi markkinaoikeudessa, valitus jätetään tutkimatta. Kehottaessaan valittajaa täydentämään valitustaan markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen laiminlyömisestä voi olla.

6§

Kirjallinen vastaus

Markkinaoikeuden on kehotettava valittajan vastapuolena olevaa asianosaista antamaan kirjallinen vastaus valitukseen markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Markkinaoikeus voi kehotuksessa määrätä, mistä

kysymyksestä vastauksessa on erityisesti lausuttava. Markkinaoikeuden on kehotuksen yhteydessä lisäksi annettava valittajan vastapuolena olevalle asianosaiselle tiedoksi valitus ja siihen liitetyt asiakirjat.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka valittajan vastapuolena oleva asianosainen ei ole antanut vastausta määräaikaan mennessä. Kehottaessaan valittajan vastapuolena olevaa asianosaista antamaan vastauksen markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus kehotuksen laiminlyömisestä voi olla.

Vastausta ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos valitus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos vastauksen pyytäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

7§

Vastauksen sisältö

Vastauskirjelmässä, joka osoitetaan markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

- 1) asia, jossa vastaus annetaan;
- 2) vastauksen antajan käsitys valittajan vaatimuksista ja niiden perusteista;
- 3) perusteet, joihin vastauksen antaja nojautuu;
- 4) todisteet, jotka vastauksen antaja aikoo esittää ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

Vastauskirjelmässä ilmoitettaviin tietoihin sovelletaan lisäksi, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 15 §:n 2 momentissa säädetään. Vastauskirjelmään on liitettävä ne asiakirjat, joihin vastauksen antaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu rekisteriviranomaiselle. (5.7.2019/815)

Markkinaoikeus voi tarvittaessa varata vastauksen antajalle tilaisuuden täydentää vastausta markkinaoikeuden määräämässä ajassa.

8§

Rekisteriviranomaisen lausunto valitusasiassa

Markkinaoikeuden on pyydettävä rekisteriviranomaiselta lausunto valituksesta markkinaoikeuden määräämässä ajassa. Markkinaoikeus voi pyynnössä määrätä, mistä kysymyksestä lausunnossa on erityisesti lausuttava.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka rekisteriviranomainen ei ole toimittanut pyydettyä lausuntoa määräaikaan mennessä. Pyytäessään rekisteriviranomaista antamaan lausunnon markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus lausunnon antamisen laiminlyömisestä voi olla.

Lausuntoa ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos se on tarpeetonta.

Rekisteriviranomaisen on lausunnossaan esitettävä käsityksensä valituksessa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista. Rekisteriviranomaisen on markkinaoikeuden pyynnöstä toimitettava markkinaoikeudelle valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olleet ja muut tarvittavat asiakirjat.

9§

Kirjallinen lausuma

Markkinaoikeus voi kehottaa asianosaista tai rekisteriviranomaista markkinaoikeuden määräämässä ajassa toimittamaan markkinaoikeuteen kirjallisen lausuman. Markkinaoikeuden on tällöin määrättävä, mistä kysymyksestä oikeudenkäynnin osapuolen on lausuttava.

Markkinaoikeus voi ratkaista asian, vaikka oikeudenkäynnin osapuoli ei ole antanut lausumaa määräaikaan mennessä. Kehottaessaan oikeudenkäynnin osapuolta antamaan lausuman markkinaoikeuden on samalla ilmoitettava, mikä seuraamus lausuman antamisen laiminlyömisestä voi olla.

10§

Valmisteluistunto

Markkinaoikeus voi valmistelun yhteydessä toimittaa valmisteluistunnon 4 §:ssä mainittujen valmistelun tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valmisteluistunto voidaan pitää myös puhelimitse tai käyttäen muuta soveltuvaa tiedonvälitystapaa, jossa istuntoon osallistuvilla on puheyhteys keskenään, jos se on istunnossa käsiteltävien kysymysten laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

11 §

Asian käsittely valmisteluistunnossa

Markkinaoikeuden on kutsuttava valmisteluistuntoon asianosaiset sekä rekisteriviranomaisen edustaja uhalla, että poissaolo ei estä asian käsittelyä.

Kutsun tiedoksiantoon ja valmisteluistunnon pöytäkirjan pitämiseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 47 §:n 3 momentissa ja 62 §:ssä sekä 9 luvussa säädetään. (5.7.2019/815).

12 §

Muut toimenpiteet valmistelussa

Markkinaoikeus voi päättää valmistelussa asiantuntijan lausunnon hankkimisesta, asiakirjan tai esineen esittämisestä, katselmuksen toimittamisesta tai muuhun tarvittavaan toimenpiteeseen ryhtymisestä.

Markkinaoikeus voi päättää valmistelussa myös suullisen käsittelyn toimittamisesta ja siitä, onko asianosaisia kuultava henkilökohtaisesti sekä keitä todistajia, asiantuntijoita ja muita todistelutarkoituksessa kuultavia henkilöitä suullisessa käsittelyssä kuullaan.

Markkinaoikeuden on tehtävä valmistelun kuluessa kirjallinen yhteenveto asiassa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteista sekä todisteista ja siitä, mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen, jos tämän katsotaan edistävän valmistelua. Asianosaisille ja rekisteriviranomaiselle on varattava tilaisuus lausua käsityksensä yhteenvedosta.

13 §

Määräajan asettaminen oikeudenkäynti-aineiston esittämiseen

Markkinaoikeus voi viivästyksen estämiseksi tai muusta perustellusta syystä kehottaa asianosaista asettamassaan määräajassa:

- 1) esittämään vaatimuksensa ja niiden perusteet;
- 2) ilmoittamaan kaikki todisteet, jotka hän aikoo esittää, ja mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;
- 3) esittämään kaikki kirjalliset todisteet, joihin hän vetoaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kehoitus annetaan uhalla, ettei asianosainen määräajan jälkeen saa vedota uuteen vaatimukseen tai seikkaan taikka ilmoittaa uutta todistetta, ellei hän saata todennäköiseksi, että hänen menettelynsä johtuu pätevistä syistä.

Jos asianosainen tahtoo 1 momentissa tarkoitettua määräajan jälkeen vedota uuteen vaatimukseen tai seikkaan taikka ilmoittaa uuden todisteen, hänen on viipymättä saatettava asia markkinaoikeuden tietoon ja samalla esitettävä selvitys siitä, minkä vuoksi hän ei ole noudattanut markkinaoikeuden kehoitusta.

14 § (5.7.2019/815)

Suullinen käsittely

Suullisen käsittelyn toimittamiseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 luvussa säädetään.

Markkinaoikeus voi asianosaisen tai rekisteriviranomaisen suostumuksella antaa todistajan ja asiantuntijan sekä muun todistelutarkoituksessa kuultavan henkilön kutsumisen suulliseen käsittelyyn asianomaisen oikeudenkäynnin osapuolen tehtäväksi, jos markkinaoikeus katsoo siihen olevan perusteltua aihetta.

15 §**Ilmoitus rekisteriviranomaiselle valitusasiassa**

Markkinaoikeuden on heti ilmoitettava asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle valitusasian vireilletulosta. Ilmoitusta vireilletulosta ei kuitenkaan tarvitse tehdä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 10 ja 11 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen valitusasioiden eikä patenti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen valitusasioiden osalta.

Markkinaoikeuden on lähetettävä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle jäljennös valitusasian päätöksestä sekä samalla ilmoitettava, onko päätös saanut lainvoiman.

L Patentti- ja rekisterihallituksesta 575/1992 on kumottu L:lla 578/2013, ks. L Patentti- ja rekisterihallituksesta 578/2013 6 §, 1 mom. 6 k.

16 § (5.7.2019/815)**Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain soveltaminen**

Siltä osin kuin tässä laissa taikka 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1 tai 5–14 kohdassa mainitussa laissa ei toisin säädetä, valitusasian käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

17 § (28.1.2022/100)**Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen**

Jollei tästä laista tai teollis- tai tekijänoikeudellisen riita- tai hakemusasian osalta 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainitusta laista muuta johdu, mainituissa lainkohdissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettujen riita-asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä oikeudenkäymiskaaressa säädetään riita- ja hakemusasioiden käsittelystä käräjäoikeudessa. Näissä asioissa vastaanotettava suullinen todistelu tallennetaan kuitenkin noudattaen oikeudenkäymiskaaren 26 luvun 27 §:n 4 momenttia.

L:lla 100/2022 muutettu 17 § tulee voimaan lailla säädettävänä ajankohtana. Aiempi sanamuoto kuuluu:

17 § (10.8.2018/600)**Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen**

Jollei tästä laista tai teollis- tai tekijänoikeudellisen riita- tai hakemusasian osalta 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainitusta laista muuta johdu, mainituissa lainkohdissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettujen riita-asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä oikeudenkäymiskaaressa säädetään riita- ja hakemusasioiden käsittelystä käräjäoikeudessa.

18 §**Teollisoikeudellisia riita- ja hakemusasioita koskevat säännökset**

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan 17 §:ssä säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä jäljempänä tässä luvussa säädetään.

19 §**Tiedonantovelvollisuus**

Sen, joka aikoo nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5–9 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitetun rekisteröidyn teollisoikeuden tai teollisoikeuden rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta, menettämisestä tai kumoamisesta taikka mainitun oikeuden siirtämisestä taikka pakkoluvan myöntämisestä mainittuun oikeuteen, on ilmoitettava siitä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle sekä lisäksi annettava siitä tieto jokaiselle rekisteriin merkitylle käyttöluvan tai panttioikeuden haltijalle. Jos käyttöluvan haltija aikoo nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5–9 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitetun

rekisteröintiin perustuvan teollisoikeuden tuottaman yksinoikeuden loukkauksesta, hänen on vastaavasti annettava siitä tieto mainitun oikeuden haltijalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tiedonantovelvollisuus katsotaan täytetyksi, kun ilmoitus on kirjattuna lähetyksenä annettu postin kuljetettavaksi asianomaista teollisoikeutta koskevaan rekisteriin merkityllä osoitteella.

Jos kannetta nostettaessa ei näytetä, että ilmoitus tai tiedonanto on suoritettu 1 ja 2 momentin mukaisesti, markkinaoikeuden on asetettava kantajalle sitä varten tarpeellinen aika. Jos kantaja laiminlyö määräajan noudattamisen, kannetta ei oteta tutkittavaksi.

20 §

Mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen nostaminen

Jos 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7–10 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitettun teollisoikeuden tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevassa asiassa tehdään väite rekisteröidyn teollisoikeuden tai teollisoikeuden rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta, menettämisestä tai kumoamisesta, markkinaoikeuden on, jollei sitä tarkoittavaa kannetta ole vireillä, asetettava määräaika, jonka kuluessa kanne on pantava vireille uhalla, että väitettä ei tutkita. Kasvinjalostajanoikeuden menetyksi määräämistä koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Eviralle.

Markkinaoikeus käsittelee ja ratkaisee 1 momentissa tarkoitettun loukkauksenteen ja vastakanteen samassa oikeudenkäynnissä. Markkinaoikeus voi kuitenkin erityisestä syystä keskeyttää loukkauksenteen käsittelyn siihen saakka, kunnes vastakanne on lopullisesti ratkaistu.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7–10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetuista teollisoikeuksista, koskee soveltuvin osin myös hyödyllisyysmallia ja integroidun piirin piirimallia. Hyödyllisyysmallin ja integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee soveltuvin osin myös, jos vakiinnutetun tavaramerkin tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevassa asiassa tehdään väite siitä, että tavaramerkki olisi julistettava menetyksi.

21 §

Vahvistuskanne

Mitä 19 §:ssä säädetään käyttöluvan haltijan velvollisuudesta hänen aikoessaan nostaa kanteen 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 5–9 tai 13 kohdassa mainitussa laissa tarkoitettun rekisteröintiin perustuvan teollisoikeuden loukkauksesta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainitun teollisoikeuden tuottama yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan.

Mitä 20 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7–10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitettujen teollisoikeuksien loukkausta koskevasta asiasta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainitun teollisoikeuden tuottama yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan. Kasvinjalostajanoikeuden menetyksi määräämistä koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Eviralle. Mitä tässä momentissa säädetään 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1, 7–10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetuista teollisoikeuksista, koskee soveltuvin osin myös hyödyllisyysmallia ja integroidun piirin piirimallia. Hyödyllisyysmallin ja integroidun piirin piirimallin rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on kuitenkin tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Mitä 20 §:n 4 momentissa säädetään vakiinnutetun tavaramerkin tuottaman yksinoikeuden loukkausta koskevasta asiasta, koskee soveltuvin osin myös asiaa, jossa ajetaan vahvistuskannetta siitä, onko mainittu yksinoikeus olemassa tai nauttiiko kantaja mainitun yksinoikeuden perusteella suojaa toista vastaan.

22 §

Rekisteriviranomaisen lausunto riita- ja hakemusasiassa

Markkinaoikeus voi 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetussa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvassa riita- tai hakemusasiassa pyytää asianomaisen toimivaltaisen rekisteriviranomaisen lausunnon.

Lausuntopyynnössä markkinaoikeuden tulee yksilöidä ne kysymykset, joista lausuntoa pyydetään.

23 §

Ilmoitus rekisteriviranomaiselle riita-asiassa

Markkinaoikeuden on lähetettävä asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaiselle jäljennös 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10 ja 13 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun riita-asian ratkaisusta sekä samalla ilmoitettava, onko ratkaisu saanut lainvoiman.

Markkinaoikeuden velvollisuudesta ilmoittaa 1 momentissa tarkoitetun riita-asian ratkaisustaan tekemällä sitä koskeva merkintä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmään tai toimittamalla tiedot Oikeusrekisterikeskukselle niiden välittämiseksi asianomaiselle toimivaltaiselle rekisteriviranomaisille säädetään tarvittaessa oikeusministeriön asetuksella. Merkinnän tekemiseen ja tietojen toimittamiseen sovelletaan, mitä oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) ja sen nojalla säädetään.

L oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä 372/2010 on kumottu L:lla oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta 955/2020.

24 §

Eurooppapatentti ja Euroopan unionin teollisoikeudelliset suojajärjestelmät

Mitä edellä tässä luvussa säädetään patenttia koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä markkinaoikeudessa, sovelletaan myös patenttilain 70 f §:ssä tarkoitettua eurooppapatenttia koskevan asian käsittelyyn. Mitä 19, 22 ja 23 §:ssä säädetään asianomaisesta toimivaltaisesta rekisteriviranomaisesta, sovelletaan Patentti- ja rekisterihallitukseen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuuluvan yhteisömallia tai EU-tavaramerkkiä koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä säädetään yhteisömallista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 6/2002 ja Euroopan unionin tavaramerkistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1001. Lisäksi mainittujen asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä 17, 18 ja 20 §:ssä sekä 21 §:n 2 momentissa säädetään. (26.4.2019/549)

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuuluvan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevan riita- tai hakemusasian käsittelystä säädetään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2100/94. Lisäksi mainittujen asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 17, 18 ja 20 §:ssä sekä 21 §:n 2 momentissa säädetään.

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Markkinaoikeudellisen asian vireilletulo

Markkinaoikeudellinen asia pannaan vireille markkinaoikeuteen toimitettavalla kirjallisella hakemuksella.

2 §

Asian vireillepanoon oikeudet

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä:

- 1) kuluttajansuojalain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies ja se elinkeinonharjoittaja tai muu henkilö, johon kuluttaja-asiamiehen kielto kohdistuu; (9.7.2020/568).
- 2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies ja se elinkeinonharjoittaja tai muu henkilö, johon kuluttaja-asiamiehen määräämä kielto kohdistuu; (9.7.2020/568).

3) saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies ja se elinkeinonharjoittaja tai muu henkilö, johon kuluttaja-asiamiehen määräämä kiello kohdistuu, ja mainitun pykälän 2 momentin mukaisissa asioissa se elinkeinonharjoittaja, johon mainitun lain 4, 4 a, 4 b, 5 b tai 7 §:n vastainen menettely kohdistuu, sekä elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys; ([29.4.2022/301](#)).

4) maksupalvelulain mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies ja se elinkeinonharjoittaja, johon kuluttaja-asiamiehen määräämä kiello kohdistuu; ([9.7.2020/568](#)).

5) osuuskuntalain mukaisissa asioissa säästökassatoimintaa tarkastava tilintarkastaja tai sellainen jäsensijoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys, jonka jäsenistä vähintään puolet on jäsensijoittajia;

6) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetun lain mukaisissa asioissa elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys taikka se elinkeinonharjoittaja tai hankintayksikkö, johon sopimusehdon käyttö tai sopimuskäytännön soveltaminen kohdistuu, sekä elintarvikemarkkinalain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös elintarvikemarkkinavaltuutettu; ([14.12.2018/1122](#)).

7) kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain mukaisissa asioissa oikeutettu yksikkö sen mukaan kuin mainitussa laissa tarkemmin säädetään; ([20.12.2022/1104](#)).

L:lla [1104/2022](#) muutettu 7 kohta tulee voimaan 25.6.2023. Aiempi sanamuoto kuuluu:

7) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain mukaisissa asioissa ulkomainen järjestö tai viranomainen sen mukaan kuin mainitussa laissa tarkemmin säädetään; ([29.12.2016/1495](#)).

8) tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 66 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevissa asioissa se luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, johon mainitun lain 65 §:ssä tarkoitettua sopimusehtoa tai menettelyä sovellettaisiin, tai elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys, joka on neuvotellut kyseessä olevan sopimuksen kahden tai useamman edustamansa elinkeinonharjoittajan puolesta; ([11.6.2020/465](#)).

9) verkossa toimivia välityspalveluja ja hakukoneita koskevasta kieltomenettelystä annetun lain 2 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevissa asioissa se yrityskäyttäjä tai yritysverkkosivustokäyttäjä, johon kiellettävä menettely kohdistuu, taikka oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämiseksi verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjiä varten annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1150 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu julkinen elin, organisaatio tai järjestö; ([9.7.2020/568](#)).

10) kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain 12 §:ssä tarkoitettussa asiassa se, johon päätös kohdistuu, ja säännöksiä rikkonut elinkeinonharjoittaja. ([9.7.2020/568](#)).

Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä se elinkeinonharjoittaja, johon mainitun lain 1–3 §:ssä tarkoitettu menettely kohdistuu tai jonka toimintaa se saattaa vahingoittaa, taikka elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi rekisteröity yhdistys sekä elintarvikemarkkinalain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös elintarvikemarkkinavaltuutettu. ([14.12.2018/1122](#)).

Viestintämarkkinalain 121 a ja 121 b §:ssä tarkoitetuissa kiellon määräämistä taikka numeron tai palvelun sulkemista koskevissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä se teleyritys, johon Viestintäviraston tai kuluttaja-asiamiehen päätös kohdistuu, sekä 121 b §:n mukaisissa numeron tai palvelun sulkemista koskevissa asioissa myös se palvelun tarjoaja, jonka palvelun käyttö on estetty.

Tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaisissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä kuluttaja-asiamies. ([29.12.2016/1495](#)).

Kiellon tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemista maksettavaksi tarkoittavan hakemuksen voi kuitenkin tehdä:

- 1) kuluttajansuojalain 2 luvun 18 §:ssä mukaisissa asioissa kuluttaja-asiamies;
- 2) kuluttaja-asiamiehen saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa kuluttaja-asiamies;
- 3) Viestintäviraston viestintämarkkinalain mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa Viestintävirasto sekä vastaavasti kuluttaja-asiamiehen mainitun lain mukaisissa asioissa asettamaa uhkasakkoa koskevissa asioissa kuluttaja-asiamies.

Arpajaislain, alkoholilain ja tupakkalain mukaisten asioiden osalta vireillepanoon oikeutetuista säädetään erikseen.

Viestintämarkkinal 393/2003 on kumottu Tietoyhteiskuntakaarella 917/2014, ks. Tietoyhteiskuntakaari 917/2014 42 luku 336 §. L:n 917/2014 nimike on muutettu L:lla 68/2018, ks. L sähköisen viestinnän palveluista 917/2014.

3 § (29.12.2016/1495)

Toissijainen vireillepano-oikeus

Jos kuluttaja-asiamies kieltäytyy saattamasta markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin tai tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaista asiaa, joka koskee markkinointitoimen, sopimusehdon tai perintämenettelyn kieltämistä, 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä palkansaajien ja kuluttajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys.

4 §

Hakemus

Hakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) hakijan yksilöity vaatimus;
- 2) seikat, joihin vaatimus perustuu;
- 3) mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka hakija aikoo hakemuksensa tueksi esittää, sekä mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;
- 4) sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevassa asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus, jos hakija pitää sitä aiheellisena.

Jos asia tulee vireille viranomaisen päätöksen jälkeen, hakemukseen on liitettävä myös asiassa tehty päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä.

Hakemuksessa on ilmoitettava asianosaisten nimet ja kotipaikat sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Asianosaisten puhelinnumero ja muut yhteystiedot on myös soveltuvalla tavalla ilmoitettava markkinaoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, hakijan tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Hakemus on asianosaisten tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Laatijan on samalla ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

5 §

Asian valmistelu

Asian valmistelu alkaa, kun hakemus saapuu markkinaoikeuteen. Valmistelu voi olla kirjallista tai suullista.

Valmistelussa on selvitettävä:

- 1) asianosaisten vaatimukset ja niiden perusteet;

2) mistä asianosaiset ovat erimielisiä;

3) mitä todisteita tullaan esittämään ja mitä kullakin todisteella aiotaan näyttää toteen.

6§

Hakemuksen antaminen tiedoksi

Markkinaoikeuden on annettava hakemus tiedoksi sille elinkeinonharjoittajalle tai muulle, johon vaatimus kohdistuu. Jos hakemuksessa on kysymys viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, hakemus on lisäksi annettava tiedoksi sille viranomaiselle, jonka päätöstä tai määräystä hakemus koskee.

Markkinaoikeuden on tiedoksiannossa kehotettava vastaanottajaa vastaamaan hakemukseen kirjallisesti määräajassa. Vastauksessa on:

1) lausuttava hakijan vaatimuksesta perusteineen;

2) mainittava ne tosiseikat, joihin vastaus perustuu;

3) ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka vastaanottaja aikoo vastauksensa tueksi esittää, sekä mitä hän kullakin todisteella aikoo näyttää toteen;

4) ilmoitettava sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevassa asiassa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus, jos vastaanottaja pitää sitä aiheellisena.

Markkinaoikeus voi lisäksi kehottaa vastaanottajaa lausumaan jostakin erityisestä kysymyksestä.

Tiedoksiannossa vastaanottajaa on kehotettava ilmoittamaan laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Tiedoksiannossa on ilmoitettava, että asiakirja voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi lähettämällä se hänen vastauksessaan ilmoittamaansa prosessiosoitteeseen. Vastaanottajan on myös ilmoitettava oma puhelinnumero ja muut yhteystiedot soveltuvalla tavalla markkinaoikeudelle. Jos jokin tieto myöhemmin muuttuu, vastaanottajan tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Tiedoksiannossa on lisäksi ilmoitettava, että vastaus on asianosaisen tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava ja että laatijan on ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

Tiedoksianto toimitetaan siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3, 3 b ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 7–10 §:ssä säädetään.

7§

Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä tarkoittavan hakemuksen antaminen tiedoksi

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle.

8§

Hakemuksen antaminen tiedoksi eräissä muissa tapauksissa

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainitun yhdistyksen hakemus tiedoksi säästökassaa tarkastavalle osuuskunnan tilintarkastajalle.

Markkinaoikeuden on annettava 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen järjestön tai viranomaisen hakemus tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai Viestintävirastolle kunkin valvontavaltaan kuuluvassa asiassa. Mainitulle viranomaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei kuuleminen tarpeettomasti viivyttä asian ratkaisua.

9§

Väli aikaista kieltoa koskevan vaatimuksen käsittely

Vaatus väliaikaisen kiellon määräämisestä voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä.

Kuluttaja-asiamiehen vaatimus väliaikaisen kiellon määräämisestä kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin tai tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaisessa asiassa voidaan ratkaista, vaikka sitä ei ole saatu annettua tiedoksi sille, johon vaatimus kohdistuu. (29.12.2016/1495)

10 §

Istunto

Markkinaoikeuden on toimitettava markkinaoikeudellisessa asiassa istunto. Istunnossa vastaanotettava suullinen todistelu tallennetaan noudattaen oikeudenkäymiskaaren 26 luvun 27 §:n 4 momenttia. (28.1.2022/100)

L:lla 100/2022 muutettu 1 momentti tulee voimaan lailla säädettävänä ajankohtana. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Markkinaoikeuden on toimitettava markkinaoikeudellisessa asiassa istunto.

Istuntoa ei kuitenkaan tarvitse toimittaa siltä osin kuin asia jätetään tutkimatta tai sillensä taikka asiassa vahvistetaan sovinto. Markkinaoikeus voi ratkaista asian istuntoa toimittamatta myös, jos asia on laadultaan sellainen, ettei sen ratkaiseminen edellytä istunnon toimittamista, eikä kukaan asianosaisista vastusta asian ratkaisemista kirjallisessa menettelyssä.

Markkinaoikeus voi päättää, että valmistelun jälkeen asian käsittelyä jatketaan siten kuin oikeudenkäymiskaaren 6 luvussa riita-asian pääkäsittelystä säädetään. Muussa tapauksessa istunnossa asiaa voidaan käsitellä yksinomaan jonkin tai joidenkin kysymysten selvittämiseksi. Tällöin asian käsittelyä voidaan istunnon jälkeen jatkaa kansliassa tai uudessa istunnossa.

11 §

Istuntoon kutsuminen

Markkinaoikeuden istuntoon on kutsuttava hakija ja tämän vastapuoli sekä muut asianosaisasemassa olevat henkilöt ja valvontaviranomaiset. Kuluttajansuojalain 2 luvun 18 §:n mukaisissa elinkeinonharjoittajan hakemuksella vireille tulleissa asioissa istuntoon kutsuttava valvontaviranomainen on kuluttaja-asiamies.

Jos hakija jää pois istunnosta, asia jää sillensä. Jos vastapuoli jää pois, asia voidaan poissaolosta huolimatta ratkaista.

Kutsu istuntoon annetaan tiedoksi siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 3, 3 a, 3 b ja 4 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 7–10 §:ssä säädetään.

12 § (10.8.2018/600)

Asian selvittäminen

Markkinaoikeus voi hankkia asiassa selvitystä omasta aloitteestaan sekä velvoittaa elinkeinonharjoittajan antamaan asian selvittämiseksi tarpeellisia tietoja. Liikesalaisuutta ei kuitenkaan saa velvoittaa ilmaisemaan, ellei siihen ole erityisiä syitä. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko.

13 §

Täytäntöönpanon kieltäminen tai keskeyttäminen

Jos hakemuksessa on kysymys viranomaisen päätöksestä tai määräyksestä, markkinaoikeus voi, milloin syytä on, ennen hakemuksen ratkaisemista määrätä, ettei viranomaisen päätöstä tai määräystä ole toistaiseksi pantava täytäntöön tai täytäntöönpanoa jatkettava.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu täytäntöönpanon kieltämisestä tai keskeyttämisestä koskeva asia voidaan käsitellä kirjallisessa menettelyssä.

14 §

Päätös

Markkinaoikeuden ratkaisu tässä luvussa tarkoitettussa asiassa on päätös. Päätöksessä, joka laaditaan erilliseksi asiakirjaksi, tulee olla:

- 1) tuomioistuimen nimi sekä päätöksen antamis- tai julistamispäivä;
- 2) asianosaisten nimet;
- 3) selostus asianosaisten vaatimuksista ja vastauksista perusteineen;
- 4) luettelo todistelutarkoituksessa kuulluista henkilöistä ja muista esitetyistä todisteista;
- 5) perustelut;
- 6) päätöslauselma;
- 7) asian ratkaisseiden jäsenten nimet ja virka-asema sekä ilmoitus siitä, onko päätöksestä äänestetty.

Jos päätöksestä on äänestetty, siihen on liitettävä eri mieltä olleiden jäsenten mielipiteet.

Jos päätös sisältää kiellon taikka määräyksen oikaisutoimenpiteen suorittamiseksi, päätöksessä on yksilöitävä velvoitetut ja ilmoitettava ajankohta, josta lukien kieltoa tai määräystä on noudatettava.

15 §

Korvaus valtion varoista

Markkinaoikeudessa todistajana tai asiantuntijana kuullulle suoritetaan kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin, rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain sekä tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaisissa asioissa korvausta valtion varoista sen mukaan kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa ([666/1972](#)) säädetään. ([29.12.2016/1495](#)).

Markkinaoikeus voi päätöksessään velvoittaa muun asianosaisen kuin kuluttaja-asiamiehen sekä 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa mainitun ulkomaisen viranomaisen ja järjestön korvaamaan valtiolle sen varoista maksetut 1 momentissa tarkoitettut kustannukset.

16 §

Oikeudenkäyntikulut ja maksut

Asianosaiset vastaavat itse oikeudenkäyntikuluistaan markkinaoikeudessa tässä luvussa tarkoitettussa asiassa. Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua kiellon määräämistä koskevista asioista sovelletaan kuitenkin oikeudenkäymiskaaren oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevia säännöksiä.

Markkinaoikeudessa perittävistä maksuista säädetään erikseen. Asianosaisilta ja kuultaviksi kutsutuilta ei peritä toimituskirjamaksuja heille annettavista pöytäkirjan otteista ja päätöksistä.

17 §

Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa tai 1 luvun 6 §:ssä mainituissa laeissa ei toisin säädetä, tässä luvussa tarkoitettujen markkinaoikeudellisten asioiden käsittelyä markkinaoikeudessa muutoin soveltuvin osin siten kuin oikeudenkäymiskaareissa riita-asian käsittelystä säädetään.

6 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Teollis- ja tekijänoikeudellisten riita-asioiden käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädetty riita-asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä. ([10.8.2018/600](#)).

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

2 § (10.8.2018/600)

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja muun riita-asian käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia on käsiteltävä samassa oikeudenkäynnissä.

Jos 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun mainitun luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainitussa laissa tarkoitettua riita-asiassa valmistelun on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneen, markkinaoikeus voi käsitellä riita-asiat erikseen, jos niiden samassa oikeudenkäynnissä käsitteleminen ei käy haitatta päinsä. Samalla tavoin voidaan menetellä myös silloin, kun tämän lain 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun asianosaiselle oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaan asetettu määräaika on kulunut umpeen.

3 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja markkinaoikeudellisen asian käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja markkinaoikeudellinen asia voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos asioilla on yhteyttä keskenään ja niiden käsitteleminen yhdessä käy haitatta päinsä. (10.8.2018/600)

Markkinaoikeuden päätettyä 1 momentissa tarkoitettujen asioiden käsittelemisestä samassa oikeudenkäynnissä niiden käsittelyä jatketaan riita-asian käsittelystä säädettyssä järjestyksessä. Tästä huolimatta sovelletaan, mitä 5 luvun 2 ja 3 §:ssä, 6 §:n 1 momentissa sekä 7–9, 13, 15 ja 16 §:ssä säädetään.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

4 §

Markkinaoikeudellisten asioiden käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset markkinaoikeudelliset asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä.

Markkinaoikeus voi, jos siihen on syytä, erottaa 1 momentissa tarkoitetut asiat käsiteltäviksi erillisinä asioina.

5 §

Oikeudenkäynnin julkisuus

Oikeudenkäynnin julkisuudesta markkinaoikeudessa kilpailu- ja valvonta-asioissa, hankinta-asioissa ja valitusasioissa säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa (381/2007). Muutoin oikeudenkäynnin julkisuudesta markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetussa laissa (370/2007).

6 § (25.8.2016/678)

Oikeudenkäynnin joutuisuus, asioiden käsittelyjärjestys ja asian kiireelliseksi määrääminen

Asiat on käsiteltävä markkinaoikeudessa ilman aiheetonta viivytystä kohtuullisen ajan kuluessa.

Jollei erikseen ole toisin säädetty, asiat käsitellään markkinaoikeudessa niiden vireilletulon järjestyksessä, jollei siitä ole aihetta poiketa ottaen erityisesti huomioon asian käsittelyn kesto, asian laatu ja merkitys asianosaiselle.

Markkinaoikeus voi oikeudenkäynnin osapuolen kirjallisesta hakemuksesta päättää asian määräämisestä kiireelliseksi, jos asian käsittelemiselle ennen muita asioita on erityisen painava syy ottaen huomioon

oikeudenkäynnin kesto, asian laatu ja merkitys asianosaiselle sekä muut perusteet kiireelliseksi määrittämiseksi. Kiireelliseksi määrittämistä koskevaan hakemukseen ja sen käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan oikeudenkäymiskaaren 19 lukua. Markkinaoikeuden päätösvaltaisuudesta kiireelliseksi määrittämistä koskevan hakemuksen ratkaisemisessa säädetään 1 a luvun 6 §:ssä. Asian kiireelliseksi määrittämistä koskevaan markkinaoikeuden ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta.

7§

Päätöksen antaminen tai julistaminen hallintolainkäyttöasiassa

Kilpailu- ja valvonta-asioissa, hankinta-asioissa ja valitusasioissa markkinaoikeuden päätös annetaan päätösneuvottelun päätyttyä.

Asiassa, jossa markkinaoikeus toimittaa suullisen käsittelyn, päätös voidaan sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, myös julistaa päätösneuvottelun päätyttyä. Jollei päätöksen julistaminen kokonaisuudessaan ole tarpeen, päätöksestä on sitä julistettaessa ilmoitettava sen perustelut ja lopputulos. Asianosaisten siihen suostuessa perustelut voidaan tällöin ilmoittaa ainoastaan pääpiirteittäin. Jos päätöksestä on äänestetty, siitä on ilmoitettava julistamisen yhteydessä.

Lopullinen päätös on annettava 30 päivän kuluessa suullisen käsittelyn päättymispäivästä. Jos päätöstä ei voida erityisestä syystä antaa sanotussa määräajassa, se on annettava niin pian kuin mahdollista. Kun asia ratkaistaan toimittamatta suullista käsittelyä, päätös on annettava viivytyksettä.

Päätöksen tiedoksiantoon sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 9 luvussa säädetään. (5.7.2019/815).

8§

Ratkaisun julistaminen tai antaminen muussa asiassa

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädetyissä riita- ja hakemusasioissa, mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetuissa riita-asioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa markkinaoikeuden ratkaisu julistetaan päätösneuvottelun päätyttyä tai annetaan markkinaoikeuden kansliassa. Julistettu ratkaisu päivätään julistamispäivälle ja kansliassa annettu ratkaisu sille päivälle, jona se on asianosaisten saatavissa. (10.8.2018/600).

Jollei ratkaisun julistaminen kokonaisuudessaan ole tarpeen, ratkaisusta on sitä julistettaessa ilmoitettava sen perustelut sekä tuomio- tai päätöslauselma. Asianosaisten siihen suostuessa perustelut voidaan tällöin ilmoittaa ainoastaan pääpiirteittäin. Jos ratkaisusta on äänestetty, siitä on ilmoitettava julistamisen yhteydessä.

Tuomio ja lopullinen päätös on annettava 30 päivän kuluessa pääkäsittelyn tai istunnon päättymispäivästä. Jos ratkaisua ei voida erityisestä syystä antaa sanotussa määräajassa, se on annettava niin pian kuin mahdollista. Kun asia ratkaistaan toimittamatta pääkäsittelyä tai istuntoa, ratkaisu on annettava viivytyksettä.

Markkinaoikeuden on lähetettävä ratkaisustaan kappale kaikille asianosaisille. Kappale ratkaisusta saadaan lähettää postitse, jollei muuta tiedoksiantotapaa pidetä tarpeellisena.

7 luku

Muutoksenhaku markkinaoikeuden ratkaisuun

1§

Muutoksenhaku kilpailu- ja valvonta-asioissa sekä hankinta-asioissa

Markkinaoikeuden päätökseen kilpailu- tai valvonta-asiansa taikka hankinta-asiansa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin 1 luvun 2 ja 3 §:ssä mainituissa laeissa säädetään.

2§

Muutoksenhaku valitusasioissa

Markkinaoikeuden päätökseen valitusasiassa saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa

markkinaoikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

Jos 1 momentissa tarkoitettussa asiassa muutosta ei laillisen esteen vuoksi tai muusta hyväksyttävästä syystä voida hakea määräajassa, markkinaoikeus asettaa hakemuksesta uuden määräajan muutoksenhakua varten. Uutta määräaikaa on pyydetävä ennen alkuperäisen määräajan päättymistä markkinaoikeudelta kirjallisella hakemuksella. Hakemukseen on liitettävä selvitys hakijaa kohdanneesta esteestä tai muusta hakemuksen perusteena olevasta syystä.

Valituksen tekemiseen sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. (5.7.2019/815).

3 §

Valitusasioiden käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Edellä 2 §:ssä tarkoitetun asian käsittelyyn korkeimmassa hallinto-oikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä 4 luvun 13 §:ssä ja 15 §:n 2 momentissa säädetään.

4 §

Muutoksenhaku teollis- ja tekijänoikeudellisissa riita- ja hakemusasioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa

Markkinaoikeuden ratkaisuun 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2, 4 tai 5 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyssä riita- ja hakemusasiassa, 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettussa riita-asiassa sekä markkinaoikeudellisessa asiassa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan oikeuteen, jos korkein oikeus oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 3 §:n nojalla myöntää valitusluvan. (10.8.2018/600).

Muutoksenhakukirjelmä, johon on sisällytettävä lupahakemus ja valitus, on yhdessä markkinaoikeuden ratkaisun kanssa toimitettava markkinaoikeuden kirjaamoon. Menettelyyn valituslupaa haettaessa ja asiaa käsiteltäessä sovelletaan muutoin oikeudenkäymiskaaren 30 luvun säännöksiä muutoksenhausta hovioikeuden toisena oikeusasteena käsittelemissä asioissa.

Markkinaoikeuden ratkaisu pannaan täytäntöön niin kuin lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta säädetään. Korkein oikeus voi kuitenkin määrätä, ettei ratkaisua toistaiseksi saa panna täytäntöön tai ettei aloitettua täytäntöönpanoa saa jatkaa.

Tässä pykälässä tarkoitettua asiaa koskevassa ylimääräisessä muutoksenhausta noudatetaan soveltuvin osin riita-asioita koskevia oikeudenkäymiskaaren 31 luvun säännöksiä kuitenkin niin, että myös kantelu on tehtävä korkeimpaan oikeuteen.

5 §

Teollisoikeudellisten riita- ja hakemusasioiden käsittely korkeimmassa oikeudessa

Edellä 4 luvun 18 §:ssä tarkoitetun riita- tai hakemusasian käsittelyyn korkeimmassa oikeudessa sovelletaan soveltuvin osin, mitä mainitun luvun 20 §:ssä, 21 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 22–24 §:ssä säädetään.

8 luku

Voimaantulo

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2013.

Tällä lailla kumotaan eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettu laki (1528/2001).

Jos muussa laissa tai asetuksessa viitataan eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettuun lakiin, sovelletaan tämän lain vastaavaa säännöstä.

2 §

Siirtymäsäännökset

Asia, joka on tullut markkinaoikeudessa vireille ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 124/2012, LaVM 15/2012, EV 158/2012

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

9.8.2013/594:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2013.

HE 20/2013, TaVM 17/2013, YmVL 7/2013, EV 88/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 714/2009 (32009R0714); EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009 (32009R0715); EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY (32009L0072); EYVL L 211, 14.8.2009 s. 55, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY (32009L0073); EYVL L 211, 14.8.2009 s. 94

17.1.2014/23:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2014.

HE 89/2013, TaVM 26/2013, EV 133/2013

29.6.2016/554:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2016.

HE 15/2016, StVM 7/2016, EV 83/2016

25.8.2016/678:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen markkinaoikeudesta annetun lain (99/2013) säännökseen, sen asemesta sovelletaan tämän lain vastaavaa säännöstä.

HE 7/2016, LaVM 8/2016, EV 99/2016

29.12.2016/1495:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 119/2016, SiVM 14/2016, EV 204/2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/26/EU (32014L0026); EUVL L 84, 20.3.2014, s. 72

28.12.2017/1095:

Tämä laki tulee voimaan 3 päivänä tammikuuta 2018.

Markkinaoikeudessa tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 151/2017, TaVM 22/2017, EV 187/2017

28.12.2017/1124:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2018.

HE 100/2017, StVM 24/2017, SuVM 1/2017, EV 186/2017

10.8.2018/600:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2018.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleiden asioiden käsittelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 49/2018, TaVM 11/2018, EV 70/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/943/EU (32016L0943); EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1
14.12.2018/1122:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

HE 121/2018, MmVM 16/2018, EV 135/2018

29.3.2019/417:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

HE 200/2018, YmVL 41/2018, PeVL 55/2018, TaVM 33/2018, EV 275/2018

26.4.2019/549:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2019.

HE 201/2018, TaVM 38/2018, EV 281/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2015/2436/EU (32015L2436); EUVL L 336, 16.12.2015, s. 1

5.7.2019/815:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

HE 29/2018, LaVM 18/2018, EV 295/2018

11.6.2020/465:

Tämä laki tulee voimaan 12 päivänä heinäkuuta 2020.

HE 22/2020, TaVM 9/2020, EV 49/2020

9.7.2020/568:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä heinäkuuta 2020.

HE 54/2019, HE 10/2020, TaVM 13/2020, EV 81/2020

29.1.2021/117:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2021.

HE 199/2020, MmVM 16/2020, EV 223/2020

29.6.2021/661:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2021.

HE 241/2020, StVM 16/2021, EV 111/2021

22.12.2021/1287:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

HE 135/2021, HaVM 18/2021, EV 226/2021

28.1.2022/100:

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

HE 133/2021, LaVM 16/2021, EV 214/2021

29.4.2022/301:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2022.

HE 241/2021, LaVM 2/2022, EV 32/2022

20.12.2022/1104:

Tämä laki tulee voimaan 25 päivänä kesäkuuta 2023.

HE 111/2022, LaVM 20/2022, EV 204/2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1828 (32020L1828) ; EUVL L 409, 4.12.2020, s.1

Finlex › Lainsäädäntö › Ajantasainen lainsäädäntö › Vuosi 2013 › 31.1.2013/100

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.